

REVISTA ORĂȘTIEI

ABONAMENTELE:

Pe 1 an 3 fl.; pe 1/2 an 1 fl. 50 cr.; pe 4 luni 1 fl.
Pentru România și străinătate 10 fr. la an.
Manuscrise nu se înapoiază. — Scrisori nefrancate
nu se primesc.
Abonamentele se plătesc înainte.

Apare în fiecare Sâmbătă

EDITOR AL FOII:

Aurel Popovici-Barcianu, director.

PROPRIETATEA

Institutului tipografic „Minerva” în Orăștie.

INSERTIUNILE:

Un șir garmond prima-dată 5 cr., a 2-a oară
4 cr., a 3-a oară 3 cr. și timbru de 30 cr.
Atât banii de abonament cât și pentru inserțiuni, sunt
a se trimite la adresa: „Minerva” institut tipografic
în Orăștie (Szászváros).

Întru ajutorarea poporului.

*Vindere de cucuruz cu preț moderat și
cu legăminte ușoare.*

Un lucru ce credem că va face bucurie
poporului nostru prin toate satele pe unde
va străbate vestea lui, aducem azi la cunoș-
tința cetitorilor noștri.

În urma anului rău pentru poporul plu-
gar, deja cei mai mulți dintre oamenii noștri
dela sate, chiar și de aceia, cari în alți ani
nu cumpărau bucate, având destul cucuruz
în hambarele și coșerele proprii, azi sunt si-
liți a alerga deja la magazinele și prăvăliile
jidovești de prin sate ori de prin orașe.

Dar' de n'are bucate, bietul om n'are nici
bani! Ce să facă? Ia, firește, »împrumut«
dela Jidan »până la toamnă«!

Și Jidanul îi dă, dar' — cu preț pipărat!
Avem știri din mai multe părți ale comi-
tatului, că deja aici în mijlocul nostru și în
apropiere de noi, *Ovreeii dau oamenilor fer-
dela de cucuruz pe lângă obligământul, ca »la
toamnă« să »i-o plătească cu 1 fl. 40 cr.
până la 1 fl. 80 cr., pe alocurea și mai scump!*

Mai mult! Alții fac tirgul așa: *»Iți dau,
bade, ferdela, și te aștept de bani »mult«
până la toamnă, când vei avea ce vinde și
cu ce plăți, dar' atunci să »mi dai 1 fl. 20 cr.
de ferdelă și o ferdelă (alții chiar și două
ferdele) de prune!*

Și omul strîmtorat primește, că gândește
în sine, că prețul în bani nu e »mare« cum
îl pune Jidanul, și da de »i-a da D-zeu
prune destule pentru care și așa nu ară, nu
sapă, nu asudă, și va plăti în potcă pe Jidov!
Uneori se nimereste, de multe-ori însă nu.
În câte un an nu-'s prune aproape deloc,
încât e ferdela de ele cu 50—60, ba și cu
80 cr., și atunci Jidanul, dacă nu are prune
să »i dea, îi cere omului prețul prunelor, ce
ar avea de căpăt, cum s'a întâmplat în
multe locuri în Ungaria chiar și în anul tre-
cut, de s'au făcut procese mari din asta!

Și eaca omul ajunge, în astfel de cas, să
plătească ferdela de bucate în loc de 1 fl. 20 cr.
cu 2 fl. 20 cr. până în 3 fl.!

În contra acestei puțințe de a fi poporul
nostru jăfuit de oameni fără inimă, în strîm-
torarea sa, mai mulți domni din Orăștie s'au
sfătuit ei între ei, apoi cu fruntași din co-
munele vecine, preoți, notari etc., și s'au ho-
tărît să pornească o lucrare mântuitoare.

Eată de ce e vorba:

Se va aduce de cătră întreprinzătorii ace-
stia, cucuruz în cătăjimi mari, cu zecile de
vagoane, *dela magazine cu renume bun*, anume
din România, care se va vinde apoi aici, tot
în măsuri mai mari, de câte 5—10 ferdele etc.

Pentru prețul cucuruzului, cumpărătorul
dă la mână vînzătorilor o obligație *despre
atîta sumă, cât face prețul bucatelor cumpă-
rate*. Obligația va fi scrisă și de doi oa-
meni ce stau buni (giranți, chizeși) pentru
cumpărător. Asta pentru aceea se cere, că
fiind vorba să dea bucate de mii de fl. pe
așteptare prin sate, ear' cumpărarea trebuind
să o facă cu bani gata, cumpărătorii se vor
pune în înțelegere cu vre-o bancă, tot româ-
nească, care să le împrumute sumele mari de
bani, dându-le ei în schimb, în păstrare, până
la plata din partea datorasilor, obligațiunile
acelora.

Obligațiile se fac cu termen de plată de
jumătate de an, avînd adevă să fie plătite
colo prin Octomvrie—Noemvrie, în toamnă
târziu (pe când cere și Jidanul să »i-se plă-
tească).

După aceste obligații însă, *pe vremea asta
de 1/2 an, până le cade termenul, datorasilor nu
mai plătesc nici o camătă*, nici băncii la care
ar fi dată în păstrare obligația, nici vînză-
torilor.

Bucatele vor fi aduse până la stația Orăș-
tiei, și de aci trimise de-adreptul în satele
care se vor fi înștiințat cerîndu-le.

Socotind toate aceste cheltuieli și oste-
neli: aducerea din altă țeară, vama cea mare
la graniță, ducerea dela stație în sat, camăta
ce întreprinzătorii trebuie să o plătească băncii
pentru-că le împrumută banii ca să poată cum-
păra pe seama oamenilor ce n'au; facerea
obligațiilor, timbrele (stemplele) de pe ele,
osteneala întreprinzătorilor înșiși, etc., — toate
laolaltă socotindu-le, *totuși oamenii vor putea
căpeta ferdela de cucuruz bun, curat, sănătos,
cam cu 1 fl. 15 cr. pînd la 1 fl. 20 cr. numai,
deci cu mult mai ieftin ca dela Jidanul,*
apoi cu învoeală ușoară, și fără teama că de
n'or fi »prune«, va trebui să plătești camăta
50 cr.—1 fl. de ferdelă Jidanului!

(Celor-ce dela stație »și-le vor duce înșiși
acasă, le vor veni și mai ieftine cu ceva).

Judecat mai deaproape lucrul, eată cât
bine cuprinde el: 1) ori-ce om sărac, *se poate
ajuta în lipsa sa*, de stau bun pentru el doi
vecini mai cu avere; 2) omul capătă *acum*
cucuruzul, *cu prețul pe care acest cucuruz îl
va avea peste jumătate de an* ca cucuruz
vechiu, bun!; 3) după împrumutul acesta de
1/2 an nu mai dă niri o camătă; 4) lucru ce tre-
buie să ne fie tuturora prețios: omul nu-și dă
creșterii lui, cu muncă creștinească adunați,
Jidanului, ci tot în mâni creștinești, și 5) va
fi cruțat cât numai se va putea, și nu are
să se teamă că ajungînd, după un an poate
ear' rău, în strîmtorarea de a nu putea plăti,
să fie silit a se băga *în nou jug*, poate și
mai greu, — ci aci, la întemplerarea cea mai
rea, plătește pentru viitor *4 cr. după floren
pe altă jumătate de an*, băncii la care e dată
obligația lui.

Credem că lucru mai creștinesc și mai
bun, abia se poate face pentru ajutorarea po-
porului lipsit de bucate în aceste zile.

Satele din jurul Orăștiei au și început cu
grămada a scrie după bucate între învoelile
acestea.

Pe o listă se scrie *cine vrea, cât vrea*, și
cine stau buni pentru el.

Cei-ce n'ar fi aflat încă despre acest lu-
cru și ar dori să aibă și ei bucate în acest
chip aduse și împrumutate, să grăbească a
vesti pe oamenii din satele lor, a face lista
lor și a se înștiința apoi, *pentru-că întîlnul
transport se aduce în scurtă vreme*.

Pentru *Orăștie și jur* a luat asupra-și
sarcina de a mijloci aducerea bucatelor, dl
Aurel P. Barcianu, proprietar în Orăștie, ear'
pentru *Mercurea și jur*, „Cassa de păstrare
(românească) din Mercurea“.

Pentru „Casa Națională“.

Se știe că la adunarea generală din vara
trecută a »Asociațiunii«, s'a primit, în prin-
cipiu, ca între alte scopuri ale sale, Asocia-
țiunea să urmărească și ținta de-a stringe fon-
dul de lipsă pentru zidirea unei „Casei na-
ționale“ la Sibiu, în care să fie apoi aran-

giate eventuale museuri naționale, Asociați-
nea cu cancelariile și bibliotecile sale, etc.

În urma acestei hotărîri, comitetul Asocia-
țiunii a făcut în Noemvrie tr. un apel cătră
publicul român și cătră băncile românești, ca
să se înscrie între membrii fondatori ai Ca-
sei. Membrul fondator al cărui nume se va
săpa în marmoră pe o tablă în lăuntruul zi-
dirii, plătește 1000 fl. dați odată, ori pe
rînd, an de an.

Apelul începe să aibă răsădit. Dl *Con-
stantin cavalier de Steriu*, bancher din Bra-
șov, s'a înscris deja în șirul membrilor fun-
datori, cu 1000 fl. „Albina“ din Sibiu încă
se înscrie și o vor urma, sigur, și alte insti-
tute de bani, pe rînd.

Ideea e frumoasă și, pentru cei-ce pot,
vrednică a se încălzi de ea și a lucra pentru
întroparea ei.

Se primesc, firește, și dăruiri mai mici,
nu numai cu mîile.

Se va face și o loterie mare publică, cu
losuri pentru Casa națională! Atunci se va
da mai ales privilegiu și obștei celei mari să
contribue pentru frumosul scop.

„Paiul-1 ved“...

Sub acest titlu am publicat părerea unui
învățător din stînga Murășului, care se vedea
aplicat a crede în »raportul« *oficios* al inspec-
torului regesc de școale dela Deva, că adevă
în dreapta Murășului dela Deva până la Zam,
s'ar fi aflat încă școale »confesionale« cari
nici acum nu »și-au început prelegerile, și în-
cerca bunul om a scusa acest neajuns prin
sărăcia de care gemem, grație stăpînirii cel-
lor de o viță și de o inimă cu inspectorul.

Azi însă primim dela un domn preot din
dreapta Murășului, în care noi avem deplină
încredere, o scrisoare, care susține, că chiar
și *paiul*, ce corespondentul din stînga Murăș-
ului admitea c'ar fi existînd în dreapta Mu-
rășului, vîzut de »agerul« ochiu »patriotic«,
încât privește școlile românești (că de alte
școli profesionale nu va fi vorba), e o — rîu-
tăcioasă *scornitură patriotică*, ca să nu-i zi-
cem altfel, cum »i-s'ar cădea.

Eată scrisoarea:

De lângă Ilia, 22 Februarie 1898.

Onorată Redacțiune!

Cu privire la raportul inspectorului sub-
stituit de școale, cătră comisiunea permanentă
comitatensă, viu a zice și eu ceva, la cele
scrise în nrul 6 al acestei foi.

Se zice adevă că în dreapta Murășului,
dela Deva până la Zam, vizitînd dl substi-
tuit școalele »confesionale« (românești), ar fi
găsit școale unde »în lipsa de învățători nu
s'a început școala nici acum la mijlocul anului.«

Oare de ce nu numește dînsul cu numele
acele școale, unde nu s'au început prelegerile
din acea lipsă?

Eu am întrebă la locuri competente des-
pre astfel de școale, și »mi-s'a răspuns că
nici o singură școală nu se află în
acel stadiu. La toate s'au început la timp
și se continuă prelegerile.

Că sunt învățători provizori, asta e ade-
vărat, dar' că la vr'o școală, cât de latural-
nică, să nu fie numit învățător, și să nu se
țină prelegeri, *astfel de casuri nu sunt nici
decît în „dreapta Murășului“ dela Deva până
la Zam!*

Dacă dl inspector substituit n'a numit cu
numele acele comune, atunci cel mult alt

unde poate fi că nu s'or început prele-
gerile, dar' nu la școalele noastre sătești.

Nouă mai curînd ne vine a crede, că
substituitul inspector, prin astfel de rapoarte
netrebnice și neadeverate, caută a-și câștiga
numai »merite«, »renume«, pe la domni, și
poate loc lîngă... Alexicis!..

Am aflat de bine a le destăinui acestea.

*Unul din dreapta
Murășului.*

Revoluția între Unguri.

Răscularea socialiștilor unguri din
Sabolciu s'a întins destul de repede și
peste alte comitate, precum al Gômô-
rului, al Vesprimului și a altora.

În urma întinderii acesteia a mișcării
socialiste, congregațiunile comitatelor
Gômôr și Sabolciu, în ședințele lor extra-
ordinare dela 17 Febr. au hotărît să
ceară ca guvernul să decreteze stăruirea
pe întreg teritoriul acestor comitate.

Să știe ce e „legea stătară“: e legea
ce se publică cu putere asupra unei
părți de țeară ori și peste țeara întreagă,
numai în vremi de răscoală, când ave-
rea și vieța cetățenilor nu mai e sigură,
de răsculați. Atunci se publică această
lege, care judecă la moarte fără multe
ascultări și pertractări, pe tot insul care
a fost prins asupra unei făptuiri rele,
de atac contra vieții ori averii altuia.

Eată ce lege au ajuns cărmuitorii
comitatelor numite, să ceară să publice
guvernul, asupra „fraților lor“ din popor.

Știri alarmante au sosit Duminecă
la ministerul de interne din comitatul
Veszprém, ear' solgăbirul din Monor
a cerut și el miliție, ne mai fiind nici
un proprietar în siguranță!

La Sátoralja-Ujhely temnițele sunt
așa de pline, că nu mai încap într'însele
deținuții, ci a trebuit să se ia case cu
chirie, unde gendarmii păzesc zi și
noapte pe țeranii arestați.

În zilele din urmă însă, domnește
liniște. De groaza atător soldați, oamenii
s'au așezat. Dar chiar foile maghiare
să tem că asta nu e o liniștire pe lungă
vreme.

TREBURI ORĂȘENEȘTI

— Două ședințe interesante —

*Ședința dela 21 Februarie n. 1898 a
representanței.*

Ședința e foarte cercetată. Deja la des-
chidere sînt de față vre-o 30 de membri,
cari mai târziu urcă peste 40.

Dl primar *Fr. Acker*, știind că în ședința
de azi vor veni înainte și obiecte, ce pot
ridica desbateri și discuții chiar aprinse, deja
deschizînd ședința roagă pe membri să fie
cu stăpînire de sine.

(Clubul »verzilor«...) Cel dintîi lucru
în ședința aceasta a fost, ca presiul să dea
răspuns la »interpelarea« ce o făcuse în rîn-
dul trecut membrul Tokai privitor la existența
unui »club al Sașilor verzi«, ce vrea să tul-
bure bunînțelegere dintre naționalitățile din
oraș. Dl primar dă răspuns, că nu există un
astfel de club. E drept că mai mulți inte-
ligenți sași se adună odată pe săptămână la
o cină pretinească într'un hotel, și aci între
păhare, societatea discută multe de toate,
între altele, ca în ori-ce societăți, să discută
și politica zilei, dar' acesta nu e club, con-
stituit, deci nici statute nu are, nici i-să pot

cere. Să miră de atributul ce interpelantul l'a dat acelei societăți despre care a auzit ceva, că ar fi club »contrar statului«, pentru-că are poate alte păreri politice decât »liberalii« guvernamentali. Dar' atunci toate partidele din dietă ce nu-s cu guvernul, sînt »contrare statului«?

Răspunsul se ia cu majoritate de voturi spre știință.

(*Obligația de regalii*) ce o are orașul, în preț de 92,000 fl. se va vinde, căci aduce 4 1/2% și se va plăti datoria de 60,000 fl. ce o are orașul la Sibiu, și după care trebuie să plătească 8%, prin ce se va profita. Restul de 30,000 fl. se va păstra pentru alte trebuințe.

(*Pădurea de pe „Valea rea“*), după-ce orașul va fi dobândit pentru sine dreptul de plutare, (fiind-că prin asta dobândește în preț pădurea), se va vinde prin licitațiune publică.

(*Lemne de foc*). Din tăiatul de an, mai sînt în pădurile de pe »Valea rea« 380 stângini. Cărașii se imbie acum să aducă stânginul cu 6 fl. 50 cr. Să dă indemnizare magistratului să lase să fie aduse, apoi vîndute per 10 fl stânginul.

(*În locul d-lui Dr. Klein*), care prin aceea că nu mai reprezintă »Vorschuss-Verein«-ul în comunitate, nu mai e nici membru al comunității, s'a ales în comitetul permanent dl V. Binder.

(*Oficiu silvanal*). Primăria se însărcinează a face pașii de lipsă pentru strămutarea oficiului silvanal dela Sebeșul săsesc la Orăștie

(*Plata gornicilor*) care aveau 12 fl. pe an (bieții și încălțăminte rup pe an mai mult de atîta), s'a urcat la — 15 fl., cu socotire dela anul nou.

(*Cererea lui I. Bogunowski*) și soții, pentru schimbarea liniei de clădire în strada lor, s'a primit. Să va face plan nou.

(*La cursul de moșit*) se dă ajutor soției lui Iosif Szolga, 60 fl. pe un an, să meargă să învețe, dar' obligându-se că cel puțin un an slugește aici în oraș, de unde nu, să dea banii înapoi.

Ungurii pasivi..

În șed. dela 21 Dec. a. tr., precum se știe, Ungurii, fiind vorba ca în numele orașului să se trimită la M. Sa o deputațiune care să-L roage a nu sancționa legea despre maghiarizarea numelor comunale, — au părăsit ședința, grozav de înfuriați, după-ce au văzut că Sașii cu Românii au să hotărască sigur contra »plăcerii« lor patriotice. Și au făcut recurs la vicișpan contra acelei ședințe sub cuvînt că n'a avut drept să iee în dezbateri astfel de propuneri »politice«. Răspunsul n'a sosit nici până azi. Ear' în foaia lor locală »Szászváros« au publicat un raport despre acea ședință, încât concetățenii noștri Sași au văzut într'însul pe lângă atacarea directă a Sașilor și Românilor ce au spriginit dezbaterile, și începutul unei campanii de neîncredere față de dl primar Acker, care a presidat ședința asta »antipatriotică«.

Pentru aceea membrii sași ai comunității au prezentat cu 15 subscrieri, pentru ședința de acum o propunere, în care numind raportul lui »Szászváros«, articlu *incuvalificabil*, propun ca reprezentanța să dea un vot de încredere deplină dlui primar, atacat pentru conducerea ședinței neplăcute subțirilor n-asuri patriotice.

Președința lui Székely.

Dl primar Acker fiind interesat în cauză, când reprezentanța ajunge la dezbaterile propunerii membrilor sași, predă conducerea ședinței senatorului Székely.

Se cetește propunerea, apoi părerea magistratului și a comitetului permanent, și anume magistratul per majora, ear' comitetul permanent prin dirimarea președintelui, au hotărît că, deoarece-ce față de persoana dlui primar nu se poate zice că s'ar ivi neîncredere, și stănd propunerea asta în legătură cu cauza (dela 21 Dec. tr.) recurată la comitat, — de astă-dată să se treacă peste ea la ordinea zilei. În acest înțeles recomandă reprezentanței să hotărască și ea.

Membrul Tokas își cere îndată cuvînt »în cauză personală«, și sub această căciulă, deși reprezentanța nu hotărîse că întră ori nu în dezbaterile meritorice a propunerii ori trece peste ea la ordinea zilei, d-sa vorbește per longum et latum în meritul lucrului, ear' »președintele« necunoscînd marginile între cari el, *ex cathedra*, trebuie să ție pe vorbitor ca să rămăne la obiect, îl lasă să vorbească ce-i place.

Dr. Markovitch față de recomandarea magistratului și a comitetului permanent, cere ca propunerea să fie dezbătută în merit.

Dr. Ioan Mihu spriginește propunerea de a se dezbate în merit.

Ungurii devin furioși. Ei ar vrea să se treacă la ordinea zilei, deși ei pertractaseră în merit.

Francisc Simon, într'o ungurească patriarhală (punînd tot az în loc de a înainte de cuvinte începătoare cu consonantă: *az bizalom... az tárgyalds... az nem tudom hol... az megyei forumoknál... etc.*) — vorbind mult și dsa în merit, declară pe urmă că... de va hotărî reprezentanța să între în dezbaterile meritorice (pe care ei au făcut-o deja), *densși nu vor lua parte mai încolo la ședința, ba protestează chiar contra ei!*

Foarte »drepti«!

Să pune la vot: 20 voturi, Sași și Români, contra 11 maghiare, decid că da, să se va intra în dezbaterile meritorice!

Székely — sēcuiu...

Purtarea ce începînd de aci »președintele« Székely a manifestat-o față de reprezentanță, mi-a adus aminte despre poveștile Românilor despre *mintea de Sēcuiu*...

Indată-ce reprezentanța a hotărît că întră în dezbaterile, dl Székely din scaunul de președinte zice: *dar' eu țin că lucrul acesta nu poate fi pertractat aici, eu nu permit dezbaterile!*

»Ho, ho! ho, ho!« răsună din toate părțile salei și toți izbucnesc în risete ironice și compătimitoare la adresa președintelui ce vrea să se pună pe sine mai presus de reprezentanța întreagă.

»Ho, ho! ho, ho!« și risetele au avut efect foarte nostim: dl președinte uitînd că ce a declarat, »permite« totuși dezbaterile, conducînd ședința mai departe.

Ungurii părăsesc pe rînd sala, dar' se opresc în ușe făcînd de-acolo semne fratelui președinte, șoptindu-i să *disolve* ședința, și îmbărbătându-l spre aceasta cu semne, cu încrețiri de frunți și faceri din cap!

Un murmur de indignare a străbătut sala la auzul șaptei de dizolvare!

— *Da, disolvați-o! aduceți gendarmi! Polițai!* răspundeau ironic membrii pacnici ce rămănseseră în sală.

Intr'aceia dezbaterile se urma.

Dr. Mihu rugînd reprezentanța să nu stee de vorbă cu tot ce se scrie prin foi, face o propunere mijlocie: că de vreme-ce dl primar a fost ales din încrederea unanimă a reprezentanței și de atunci nimic nu s'a întemplat ce să fi clătinat încrederea reprezentanței în primarul seu, nu e nici lipsă de o *woud* votare de încredere, — deci se trecem peste incident la ordinea zilei.

Carol Antonî susține însă în întregimea sa propunerea membrilor sași, spriginind primirea ei întocmai.

Székely — Bánffy!

Când toată dezbaterile era terminată în toată ordinea, și era numai să se voteze care propunere să se primească dară, a membrilor sași ori a dlui Dr. Mihu, președintele Székely, ca din senin, că el — *disolvă ședința!*

Indignarea membrilor reprezentanței asupra acestei purtări, a fost mare, deși cei mai mulți rideau numai de acest kiks presidential!

Dl C. Antonî, a pretins președintelui se facă votarea, ceea-ce nevoind, i-a spus, foarte indignat, că aceasta e o *brutalitate Bánffyiană!* Pe asta Székely s'a depărtat fâlos din sală că a fost asemînat cu Bánffy...

Au așteptat cât au așteptat încă aci, apoi membri reprezentanței au formulat îndată o cerere subscrisă de peste 14 înși (câți pretinde regulamentul) ca reprezentanța să convoace în 24 oare altă ședință, în care să se voteze ce nu s'a votat azi, și *totodată să se hotărască tragerea în cercetare disciplinară a senatorului Székely*, care în așa chip urî și-a bătut joc de reprezentanță și de lege, neavînd el nici umbră de drept să facă ce-a făcut.

Ședința dela 23 Febr.

Székely — cumînțit.

În ședința extraordinară convocată de reprezentanță pe 23 Febr. după amiază, Székely s'a presintat, cerîndu-și un fel de scuze dela reprezentanță, că a »fost atunci iritat« și n'a știut ce face... Și a condus apoi azi votarea ce alaltăeri a tăgăduit-o.

S'a retras apoi și, chestia ce privea personal pe dl primar, fiind trecută, dl Acker a luat d-sa președința ședinței, care a hotărît cu aproape unanimitate de voturi tragerea în cercetare disciplinară a senatorului Székely pentru purtarea sa față de reprezentanța în șed. dela 21 Febr. c.

Dl primar Acker însuși a arătat ce mare abuz a făcut substitutul d-sale, punîndu-se mai pre sus de aceia cari l-au ales și cărora el le e numai supus, nu suprapus, și e și d-sa de

părere, că ori-cine ar face așa, să nu fie neluat cel puțin la răspundere.

(*Continuul Orașului*) pe care îl avea Roth P. să va licita de nou, în urma unui ofert mai bun ce a încurs.

PACEA LUMII

Neliniștirile Arnăuților.

Arnăuții din Albania, unul din cele mai temute și crâncene popoare din împărăția turcească, earăși se neliniștesc.

Iașar-bey din Costivar, căpetenia lor, e om cu oare-care cultură și are multă trecere la compatrioții săi. El, împreună cu alți fruntași albanezi s'au întrunit la moșia sa de lângă Costivar și au plănuit ca să facă o colectă de bani dela toți Albanezii, cari trebuie să jertfească lunar pentru formarea unui fond, spre apărarea națiunii lor contra slavismului.

Acești capi ai Arnăuților au ajuns la credința, că statul turcesc nu se îngrijește de nația lor, deși în totdeauna ei s'au jertfit pentru dînsul. Ce e mai mult, la 1877—78 Muntenegru a pus mîna pe o parte din pămîntul țerii lor

Deci pentru apărarea hotarului patriei lor albaneze, care este amenințat cu cotoșirea slavismului (Bulgari, Sîrbi, Muntenegreni), nu rămăne de cât ca dînșii să se organizeze *militărește* și să fie trezi la ori-și-ce atac din partea străinului. În acest scop s'a constituit un comitet, care a lăsat să umble printre Albanezi liste de subscripții.

Unul din Arnăuți a vîndut acest lucru cadiului turc din Costivar, ear' cadiul Valiului din Scopia făcîndu-se cercetări, s'a putut descoperi întregul plan al capilor Albanezi, a căror arestare se urmează acum.

Inarmările în Răsărit.

Se știe că între statele din Răsărit, cari au mai mare mîncărime de a se mări, Bulgaria e cea dintăiu. Și ce îi dă curagiu, e faptul că Rusia numește pe Bulgaria și pe Muntenegru, »copiii« sei din Răsărit, pentru al căror viitor are mare tragere de inimă.

Bulgaria își urmează îndrumărilor venite dela »tăticu« cu multă sîrguință. Tăticu își mărește armata, Bulgaria și-o mărește și ea, se vede că la poruncă. Eată cele mai noue sporiri ce-a făcut:

Cele cinci companii de grănițeri, formate numai anul trecut, au fost prefăcute în *batalioane*. La Silistra s'a format un *batalion de garnisoană* de 800 ostași.

Cele patru regimente de cavalerie de câte cinci excadroane, au fost prefăcute în cinci regimente.

Divisiunea independentă cu două excadroane a fost transferată dela Șumla la Dobrici, pentru-ca să pazăscă hotarul dinspre Dobrogea.

Echipagiile noului încrucișător »Nădejdea« au fost formate.

Acum se lucrează la reconstituirea rezervei de 24 regimente.

Artileria, care cuprinde 9 baterii de câmp și 9 de munte, are să fie înmulțită ceva mai târziu, poate deja prin luna Martie.

Adu-ți încă aminte ce »daruri« de sute de mii de puști a făcut Rusia pe seama armatelor bulgare și muntene-grene, și e peste puțină să nu vezi în toate acestea *semnele unor pregătiri întinse și după un plan mare lucrate*, în vederea unor întemplări ce vor sguđu mai curînd ori mai târziu crunt »pacea« lumii, poate chiar foarte pe aproape de noi, sau trăgîndu-ne încă și pe noi în fiorosul joc!

Noii ocrotiți ai Rusiei.

Ear' ca lucrurile să iasă mai sigur pe placul seu, Rusia a luat sub ocrotirea sa oare-cum, și pe sdrobiții Greci, cari azi se bucură de ori-cine, numai

macar o vorbă bună să le zică. Rusia stăruie azi cu tărie, ca George, fiul regelui Greciei să fie numit cărmuitor (guvernator) al Cretei, insulă ce stă încă sub domnie turcească. Turcia nu vrea. Urmarea poate fi o încordare cu Rusia, care azi are cu sine pe Anglia cea temută și pe Franția cea puternică, ear' în nemijlocită apropiere, la fața locului cum i-am zice, are pe Bulgari, pe Greci și pe Muntenegreni, și ca mîne poate avea și încă pe alții!..

CORRESPONDENȚA

Balul din Petroșeni.

Petroșeni, 10 Februarie 1898.

Dle Redactor,

După-cum s'a publicat și în st. D-Voastre »Revistă«, la 5 Februarie n. s'a și aranjat aici în Petroșeni balul rom. în favorul bisericii celei noue, ce se edifică.

Din însărcinarea comitetului nostru parochial, subscrisul cu plăcere vin să vestesc, că rezultatul acestui bal a fost pe cât se poate de mulțumitor din toate punctele de vedere.

Publicul diferitelor confesii și naționalități din Petroșeni și din comunele învecinate, ba chiar și din Tîrgul-Jiu (România) și din Hațeg, a arătat interes pentru sfînta noastră cauză, spriginind și ajutându-ne la întreprinderea zidirii bisericești, pentru ceea-ce comitetul nostru parochial își exprimă și pe această cale profunda sa mulțumită.

Meritul pentru buna reușită a balului din vorbă, fără îndoială în primă linie se atribuie membrilor comitetului parochial, din sinul căruia s'a format comitetul aranjator (domnii Dionisie Socol, Petru Iacob, George Tomuș, Nicolae Căndea, Nicolae Socol și A. Stanca, președinte), lucrînd cu zel ca balul să aibă un sfîrșit bun. A și succes peste toată așteptarea.

Al doilea are merit nedisputabil dl Gusti Dima din Lupeni, care cu focul juneții sale a știut să dea jocurilor vioiciune și colorit și care a și colectat în cercul amicilor și cunoscuților sei din Lupeni o sumă de 31 fl. 20 cr. în scopul spriginirii balului.

Dl Nicolae Socol a condus cu multă dibăcie și pricepere jocul național: »Bătuta și Călușerul«, care a fost compus de astă-dată numai din fiii de țeran români din Petroșeni. Însemnăm că foaia ungurească locală de aici, publicînd ținerea balului a îndemnat cu tot adînsul și publicul maghiar să spriginească întreprinderea noastră.

În fine pentru-ca on. public, care a participat și care a contribuit, să fie orientat, ear' noi cei încredințați cu aranjarea balului să fim achitați de responsabilitate, vă rog, dle Redactor, să binevoiți a publica în »Revistă« numele acelor stimați domni și doamne, cari au contribuit în scopul amintit peste prețul de intrare. (A să vedea »Mulțumita publică«. Red.)

Suprasolvirile ce s'au făcut, adause la venitul președintelui de intrare, fac împreună 218 fl. 70 cr., din care subtrăgîndu-se speșele de 94 fl. 24 cr., rămăne un venit curat de 124 fl. 46 cr. în favorul bisericii gr-or. din Petroșeni. Bani s'au și predat dlui episcop Dionisie Socol spre administrare.

Comitetul nostru parochial și peste tot comuna noastră bisericească își împlinește cea mai plăcută datorie aducînd și pe această cale mulțumita sa la adresa on. public din Petroșeni și jur, care a participat la balul nostru.

Pentru comitetul parochial gr-or.:

Avram Stanca,
paroch.

Mănăstirea Prislopului.

Eată apelul ce s'a adresat publicului, de cătră comitetul constituit la Hațeg și în acest jur, pentru repararea Mănăstirii Prislopului:

Cătră on. public român!

Printre numeroasele urme de monumente frumoase ce au împodobit odinioară romantica vale a Hațegului din preajma Retsatului, și cari, în cea mai mare parte, sunt și acum o dovadă viudă a măririi împrăștiate de coloniile române în acest leagăn al descălcerii lor, loc de frunte, fără de nici o îndoială, cuprind ruinele Sfintei Mănăstiri dela Crucea-Prislopului.

Încântată de frumseța acestor ținuturi în cari natura și-a desvîlit cu atîta strălucire podobeale sale, dar' mai virtos mișcată de sentimentele pietății creștinești, doamna Safira, fiica lui Moise Voda, Domnul României, în a doua jumătate a veacului al XVI-lea, a ridicat

acest locaș sacru, în a cărui criptă zac și acum osemintele ei, așteptându-și glorioasa înviere.

Îndată dela întemeierea sa, Mănăstirea aceasta a început a fi nu numai un locaș sacru de pietate, ci, întrucât permitea greutatea vremilor, și un centru de cultură pentru poporul românesc din Valea-Hațegului și din ținuturile mărginașe, dând din școala sa cântăreți nenumărați pentru bisericile românești. Pe lângă aceasta, tradiția ne mai spune, că tot acolo și-au avut reședința mai mulți Episcopi sufragani ai vechei Metropolii românești de Alba-Iulia. Ridicată apoi la demnitatea de archimandrie, Mănăstirea Prislopului avea ca subordonate șieși mănăstirile mai mici dela *Negruil Rechitoarei*, dela *Plosca-baia* și dela *Vaca* din comitatul Zarandului.

Sub greutatea vremilor însă, vieța călugărească din toate aceste mănăstiri s'a stins; ear' din veneratele lor ziduri, abia au rămas câteva pietri de pomenire. Aproape aceiași soarte dureroasă a trecut și peste Mănăstirea Prislopului; astfel încât abia odată în an, și mai mult numai sub cerul liber, se slugește sfânta liturgie la altarul seu, căzut în ruine și încungurât de toate părțile de ele. Poporul însă, fără deosebire și chiar din mari depărtați, aleargă din an în an mai numeroși la această sârbătoare fixată pe Duminica nemijlocit înainte de 8,20 Maiu, ziua Sfântului Ioan Evangelistul, Patronul Mănăstirii, spre a da laudă Domnului și spre a-și ușura și întări sufletul cu dulcile mângâieri ale religiunii creștine.

După-ce așadar în acest locaș sacru își află asilul dorit nenumăratele inimi însetate după acea mângâiere cerească, a cărei cântare necentenită limpede a dovedit în cursul a optsprezece veacuri, că trăsătura caracteristică a neamului românesc a fost, cum este și acum, și cum trebuie să fie și în viitor, alipirea nedespărțită de religiuinea creștinească, sub a cărei influență binefăcătoare acela și-a păstrat totodată neștirbită firea sa, și cu pas mărșă s'a îndreptat printre neferurile furtunoase spre aurora deșteptării sale culturale; după-ce astfel în acest monument sacru se întâlnesc laolaltă sentimentele religioase cu ale mândriei naționale; după-ce monumentul acesta e amenințat cu desăvârșită ruinare; și în fine după-ce lipsesc ori-ce alte isvoare de resurse pentru mântuirea lui: Comitetul subsemnat, încurajat de spiritul tradițional de jertfă al neamului românesc, a luat inițiativa, ca prin subscripție publică, prin obolul carității creștinești și românești, să reînnoiască din temelie zidurile venerabile ale acestei sfinte Mănăstiri, și prin înființarea unui fond anumit s'o readucă pe încetul la renumele și vechia ei strălucire.

Da, Mănăstirea Prislopului, carea veacuri de-arindul a adăpostit la sinul seu pe cei intristați și sdrobiți cu inima, ștergând lacrimile celor nemângâiați, oțelind puterile celor sleiți și indulcind amărăciunile vieții tuturor, de vreme-ce prin răsunetul năcnetat al sacrelor cântări ce se resfrângeau cu mărire între zidurile ei, și de acolo prin bisericile nenumărate din jur, a păzit cu scumpătate graiul viu și dulce al limbii noastre: Mănăstirea Prislopului, zicem, cu glas duios și nădușit sub acea povară a ruinelor sale, dar' cu deplină tărie, reclamă astăzi dela noi tributul sacru și frățeasca noastră conlucrare pentru mântuirea ei din perirea totală, dându-ne în același timp prea frumoasa ocaziune, ca să dovedim și noi, că viu este așigderca și în piepturile noastre sentimentul pietății străbune, ca și al grațitudinii față cu memoria părinților nostri!

Îndreptăm așadar acest Apel călduros, această rugare ferbinte cătră onoratul public românesc, ca să binevoiască a ne spriginii la realizarea scopului salutar ce-l urmărim: Restaurarea Mănăstirii Prislopului. Ear' bunul D-zeu îndure-se a vërșea cu imbelșugare darul seu peste această întreprindere, ca și peste spriginitorii ei, ca s'o vedem realizată cât mai curând spre lauda sa și spre binele poporului seu credincios!

Nota. Ofertele binevoitoare, fie cât de neînsemnate, se vor primi cu mulțumită și socoată publică se va da asupra lor; ear' numele generoșilor binefăcători se vor înscrie în Cartea de aur a sfintei Mănăstiri, și de veci se vor pomeni la sf. liturgie în sârbătoarea chramului ei.

Ofertele se vor trimite la adresa dlui avocat Dr. Gavrilă Suciu, cassarul interimar al comitetului, în Hațeg, ear' listele de colectare se vor înainta oficiului vicarial din Hațeg, cel mult până la finea lunii Iulie 1898.

Dat în Hațeg, la 22/10 Noemvrie 1897.

Comitetul pentru restaurarea Mân. Prislopului:

Nicolau Nestor, vicar for. adm. gr.-cat; Pop Avel Bociat, protopopul Ulpiei-Traiane; Augustin Blasian, protopopul Bobâlnei; Michail Bontescu, avocat în Hațeg; Samuil Vladone, senator magistratral în Hațeg; Demetriu Iancu, paroch în Turdaș; Georgiu Pop, paroch în Geoagiul-inf; Constantin Pop, paroch în Baia-de-Criș; Iosif Stupinean, paroch în Lunca-

Cernei; Petru Chețian, paroch în Densuș; Vasiliu Cătălian, paroch în Sabcetate; Corneliu Iubaș, paroch în Ștei; Isidor Saturn, paroch în Merișor; Ladislau Nandrea, paroch în Silvașul-inf; Ioan Itul, paroch în Hațegel; Nicolau Zugrav, paroch în Uricani; Nicolau Muntean, catechet în Deva; Petru Nandra, par. și adm. gr.-cat. al S. Mănăstiri; Stefan Radic, protopopul Jiului; Ioan Pop, protopopul Hunedoarei; Iuliu Raț, protopopul Cudșirului; Dr. Gavriil Suciu, avocat în Hațeg; Paul Oltean, învățător în Hațeg; Ioan Dreghiciu, paroch I. în Cudșir; Teodor Crișan, paroch II. în Cudșir; Alexandru Muntean, paroch în Vețel; Sofroniu Oltean, paroch în Rechitova; Romul Raca, paroch în Bouțarul-inf; Ioan Bocănicu, paroch în Puj; Ioan Bora jun., paroch în Petros; Dionisiu Dobrea, paroch în Sânta-Maria-Orlea; Silviu H. Simonetti, paroch în Vălioara; Ioan Pataki, capelan în Lunca-Cernei; Ioan Mița, docente în Ștei.

Nr. 2132—1897.

Aprobare și arhierescă binecuvântare dând din toată inima la această nobilă întreprindere, la rîndul Nostru rugăm ferbinte pe toți cei binevoitori, ca să nu-și pregete a sări într'ajutor cu obolul lor la realizarea unei opere, menite a vesti mărirea lui Dumnezeu și a întări sentimentele pietății creștinești. Dat în Lugoș, la 3 Decemvrie 1897 st. n. *Demetriu Radu* m. p., Episcopul Lugoșului.

Această colectă este autorisată prin rescriptul Inaltului Minister regesc unguresc de interne sub Nr. 115.515 ex 1897.

Păcălită.

Foile franceze publică și ele cu oare-care mulțumire următoarea faptă de complexanță a unui căpitan german față de o damă franceză.

Era o cântăreață de renume, ce venia tocmai din America pe o corabie germană.

Într'o seară în sala de cină, pe corabie, se uită peste programul muzicii ce cântă totdeauna sub decursul cinei, și vede pe la mijloc o piesă: „*Marșul triumfal după războiul din 1870*”.

Ah, asta trebuia s'o doară pe mândra Franceză! Îndată zise unei dame de alături: „Știi că nu e făcută intenționat această necorectitate, dar' asta nu mă împedecă, ca la acest punct să demonstrez, în felul meu...”

Căpitanul corăbiei, un German, auzise vorbele arteistei franceze, și, fără să se fie băgat de seamă, a spus ceva calpemaistului.

Când vine rîndul muzicii cu pricina, abia se dă întâiul sunet, și mândra Franceză galbănă de indignare, se ridică să părăsască salonul!

Dar' care nu-i fu mirarea și zăpăceala, când în loc de urgisitul marș, aude sgomotoasele și puternicile sunete ale... „*Marsei-lezei*”, a marșului lor național, francez!

Învinsă oare-cum, s'a pus ear' la masă și foarte mișcată discuta cu vecina sa această curioasă schimbare!

NOUȚĂȚI

„*Ardeleana*”, înfloritorul institut de credit și economii din loc, și-a ținut Joi după amiază adunarea generală. Întreg raportul Direcțiunii și toate propunerile ei, au fost, aproape fără discuții, primite cu plăcere generală de acționari. Ca hotărâri mai însemnate amintim încă azi, că s'a hotărât: *întreprinderea pașilor de lipsă pentru înființarea de Casse rurare (bănci sătești) prin comunele din jur; zidirea unei case noue, cu un etagiu*, în strada târgului, (unde acum e depoul de spirt) drept casă a institutului, modernă, frumoasă, care va fi una din podoabele orașului nostru, etc.

Expirând mandatul alor trei domni din Direcțiunea institutului (Iosif de Orbonaș, Daniil David și Simion Corvin sen.), adunarea a reales pe doi dintre dînșii, pe dnii *Iosif de Orbonaș* și *S. Corvin*, ear' în locul dlui D. David, a fost ales cu 1200 voturi (din 1500) domnul *Ioan Mihail*, proprietar în Orăștie. În numărul viitor vom publica mai pe larg hotărârile de frunte ale acestei adunări.

Cununie. Dșoara *Lucreția Tămășdan* și dl *Iuliu A. Herbay* secretar conducător al agenturei princ. din Arad a bănci gen. de asigurare „*Transilvania*”, își vor sârba cununia Duminecă, în 27 Februarie st. n. c., la 11 oare a. m., în biserica catedrală gr.-or. din Arad. Trimitem felicitări sincere!

Legea despre maghiarizarea numelor comunale și a locurilor, a fost întărită („sanționată”) și de M. S. Împăratul-Rege cu prea înalta-i subscriere. Ca să se știe...

Al II-lea ajutor al „Reuniunii rom. de înmormântare din Orăștie” s'a dat în zilele acestea. Membrul *Nicolae Gravila* din loc, a răposat în 23 Febr. n. Fiindcă n'a avut urmași legali, comitetul „Reuniunii” a însărcinat din sinul seu pe membrul *Vasile Roman* cu îngrijirea de înmormântarea cuviincioasă a răposatului, cumpărând cele de lipsă și coperind toate cheltuielile.

Sinodul protopresbiteral gr.-or. al Orăștiei — amănat. Din partea on. protopresbiteral gr.-or. din loc, primim următoarele:

Sinodul protopresbiteral gr.-or. al tractului Orăștiei, convocat pe ziua de 19 Februarie (3 Martie) despre care s'a luat notiță și în această toaic, din cauze neprevăzute, **să amână**, și ținerea aceluia să anunță pe *Foi în 26 Februarie* (10 Martie) a. c. Orăștie, la 11/23 Februarie 1898.

V. Domșa, ptpresbiter.

Protopresbiter gr.-or la Deva, a tost întărit de cătră prea ven. Consistor din Sibiu, dintre cei doi aleși, dl *George Roman*, paroch în Sânt-Nicolau-mic, diecesa Aradului.

O aprindere într'o întăritură de cetate. O teribilă explozie s'a întâmplat Luni în întăritura numită „*Cățelu*” de lângă București. Pe lângă întăritură este un bordeiu în care se ține gazul. Ca îngrijitor la acel loc era soldatul *Parvu Stefan*.

Din nebagărea lui de samă, gazul a luat foc și toate butoalele din bordeiu s'au aprins! Detunătura produsă de acea explozie a sguđuit pământul. Îndată au alergat la fața locului mai mulți ofițeri și soldați. Soldatul era trântit la pământ. Stropiturile de gaz l'au ars pe față și pe mâni. A tost dus numai decăt în căutarea spitalului militar.

Comedia — finită. Procesul lui Zola, care se pusesse în fruntea tovărășiei jidovești pentru a apăra pe jidanul vînzător de patrie Dreyfuss, — s'a stîrșit Mercuri. L-au osândit și pe jidovitul scriitor la un an temniță și 3000 franci în bani. Judecata a fost primită cu uriașe manifestații de bucurie de mulțimea strălucitului oraș.

Un vis. Zilele acestea a apărut de sub tipar în tipografia archidieceșană din Sibiu sub titlul „*Un vis*”, o narațiune din viața unui preot, de Gavriil Hango, preot ort. rom. și redactor. Cartea e dedicată de autor neuitatei sale soții *Florica n. Cupșa* și ficei sale *Victoria*, ambele răposate. Recomandăm această carte îndeosebi preoților.

Poesii. La „*Tipografia*” în Sibiu a apărut un elegant volum de poesii de *Aurel Ciato*. Volumul cuprinde 40 de poesii pe o extensiune de peste 100 pagine. Sunt printre ele și multe poesii dragălașe, atât prin gândirile cât și forma în care sînt turnate.

Tabele de părete în școale. Dnii învățători sunt rugați să iee la cunoștință, că „*Tabelele de părete*” pentru școalele populare, întocmite de I Tuduceanu, inv. în Lipova, în curînd vor apărea în a III-a ediție. „*Tabelele de părete*” sunt ilustrate cu icoane, în 2 colori. Seria întregă e de 18 Tabele.

„*Revista Ilustrată*” foaie enciclopedică literară lunară, a apărut în editura d-lui *Ioan Baci* în (Șoimuș p. Nagy-Sajó) sub conducerea I. Pop Reteagan, inv. în Reteag (comitetul Bistrița Năsăud) Are frumoase ilustrațiuni naționale. Ca tehnică se presintă de tot plăcut. Ca cuprins... dovadă de multă sîrguință și bunăvoință, încoronate însă de un succes adesea foarte problematic. Vom reveni asupra foii în vr'un număr viitor.

FEL DE FEL

Cel mai mare hotel din lume. Chiar și între puternicele zidiri americane, stă fără păreche hotelul-model deschis de curînd în New-York, avînd șesespresce etaje (rînduri) și la care au zidit șapte ani de zile până l'au gătat. A costat 40 milioane fl., și e de 550 picioare de lung, 425 lat, avînd 1800 ferestri. Au trebuit să dărîme un colț întreg de piață ca să facă loc uriașului palat ce strălucește acum în unul din cele mai frumoase locuri ale orașului. Frontul lui e admirabil, ear' arangiarea din lăuntru, e ca în povești. În etagiul întâi are trei mari sale de bal, strălucind de onix de Mexico, arabescuri minunate aurite etc. etc. În etagiul al doilea locuință pentru prinți, ear' în celelalte etagii pe-aci în sus, tot felul de locuințe și cluburi, la cari lumea din ziua deschiderii urcă neîntrerupt cu opt mașini suitoare. În-

tr'o clipă e omul acolo unde dorește. Fiecare etagiu își are „stația” sa de telefon și telegraf; sus pe vîrfurile lui e o grădină admirabilă; ear' în pivnița, cu 2 rînduri și ea, sunt așezate vinuri de peste jumătate de milion dolari! Stăpânul hotelului e un Neamț venit în America, cu numele Boldt. Azi ele e unul din cei mai cu trecere oameni în uriașul oraș.

AMICIȚIE — DISTRAȚIE

Unca... Acuș, acuș voiu sosi și eu ca... primăvara cu viorele. Era se mă greșesc se zic altcum, mi-a fost însă frică, că tae popa limba. Gătește-ți gârbaciul, dar' nu și... rântășul, căci nu voiu avea vreme de... mestecat, ci numai de... păpat. Dispune așezarea „corfei” spre golirea noutăților, bătîndu de astă-dată „crisă” în excelentul sex... cotcorozesc. *Unul.*

Lui *Cato II...* Te înseli! pentru o lume, nu o fată, cu tine nu m'aș putea sfădi. Linistea-ți sufletească poți fi pe deplin convins, nu mi-a fost intențiunea, prin „cucerirea” închipuită, a țî-o tulbura. *Caesar II.*

Mulțamită publică.

— Balul din Orăștie —

Comitetul arangiator al „Balului român” dat la 10 Febr. n. 1898 în Orăștie în favorul „*Reuniunii femeilor rom. din comit. Hunedoarei*”, — își împlinește o plăcută datorință de a da samă publică despre incurgerile la cassă și suprasolvirile ce s'au făcut din privilegiul acestui bal.

Au suprasolvit la cassă st. domni: Francisc Hosszu, adv. (Deva) 7 fl. 50 cr., Dr. Aurel Muntean, adv. (Loco) 5 fl. George Popoviciu, preot (Leșnic) 5 fl., Dr. Ioan Mihu, adv. (Loco) 4 fl., Dr. Gavriil Suciu, adv. (Hațeg) 4 fl., Ioan Șerban, proprietar (Deva) 1 fl. 50 cr., George Pop, preot (Geoagiu) 1 fl., Feigenbaum Adolf, negustor (Loco) 1 fl., Teimer Boleslav, inginer (Loco) 1 fl., Adam Leșnican, (Dobra) 1 fl., Ioan Cincora (Cugir) 1 fl., N. N. (Loco) 1 fl., Candin Cristea (Bozeș) 1 fl., Dr. Schul Gyözö, adv. (Loco) 1 fl., N. N. (Loco) 1 fl., Kovács Lajos 1 fl., Basiliu Romoșan (Loco) 50 cr., Rudolf Kaess (Loco) 50 cr., Virgiliu Concheș 21 cr.

Au incurș afară de aceasta dela Dnii: Dr. S. Moldovan, adv. (Loco) 3 fl., Dr. Alexandru Hosszu, adv. (Deva) 3 fl., Vasile Domșa, protopop (Loco) 2 fl., Ioan Roșu, notar (Turdaș) 2 fl.. În total, suprasolviri: 48 fl. 20 cr.

S'au vîndut apoi 30 bilete de familie à 2.50 = 75 fl., 113 bilete de persoană à 1. = 113 fl. Total din bilete vîndute 188 fl.

Astfel au fost incurgeri peste tot 236 fl. 21 cr., spese 188 fl. 88 cr. — a rămas profit curat 55 fl. 33 cr., cari s'au trimis deja comitetului „*Reuniunii femeilor*” la Deva.

Comit. arangiator.

Mulțamită publică.

— Balul din Petroșeni —

Cu ocaziunea balului din Petroșeni, despre care se dă raport în altă parte a foii, au suprasolvit următorii:

Archip. Muntean, adm. al mănăstirii din Hodoș (c. Bodrog) 3 fl.; Eugenia Bulbuc și familia 2 fl. 50 cr.; Vasile Ianza, pretor 3 fl. 50 cr.; Dr. Rosenberg, adv. 3 fl. 50 cr.; Mórrek Mór, arêndaș 3 fl. 50 cr.; Avram Stanca, paroch 2 fl. 50 cr.; Dionisie Socol, episcop 2 fl. 50 cr., toți din Petroșeni; Toma D. Costescu din România 2 fl.; Balog János, notar din Petrila 2 fl.; Nicolae Părău, edificător și Avram Pleter din Orăștie câte 2 fl.; Petru Comșa din Seliște 2 fl.; Nicolae Sanzian din Hațeg 2 fl.; Basiliu Dombora, notar, Ioan Vasiu, oficial, George Tomuș, intreprenor, Nicolae Socol, măiestru, Dr. Weisz, medic, Seelenfreund Vilmos, Moldovan și Lucaci, Junger Simon, Herman Adolf, Kohn Mor, Ioanovics János, toți din Petroșeni, câte 1 fl. 50 cr., — Pick Samu din Petroșeni 1 fl., — Simion Suciu, paroch (Petrila), Basiliu Socol (Livezeni), Basiliu Trif (Petrila), Nicolae Candea (Petroșeni), Ioan Boța, Wagner Gyula, Huber Gyula, Papp Sándor, Loj János, Altman Sándor, Krausz József, Kozák György, Berger Adolf, Ulman Lipot, Kohn Lazar, Kohn Samu, Gold Josef, Nyiri Josef, Sebastian Procop, Grosz Herman, Grausam Károly, Jakabfi Rezső, Dobrolansky Károly, toți din Petroșeni, Ritter Josef (Petrila), Reck György (Aninosa), câte 50 cr., — Basiliu Vutca din Hațeg 1 fl. 50 cr., Mihaiu Bociat, notar în Livezeni 1 fl., — Luj Ciuciu, farmacist, N. Krisko, Dr. Kocender, Budoj János, M. Kolozs, director, Ioan Dima jun., câte 2 fl., Grausam Josef, Dr. Kalman, George Florian, N. N., Csisceli Endre, Zanini Luigi, Molnar G., Ioan Todoran, Erdely Gyula, Salamon Samu, Gunczl Josef, B. Adolf, Ioanovics István, Zultan Szalanski, Stoica Bela, Elias Wilhelm, toți din Lupeni, câte 1 fl., — Lobstein Heinrich Schmidt Eduard, E. Kerner, Eisen Heinrich, Steiner Vilmos, toți din Lupeni, câte 50 cr., G. Todoran 40 cr. și N. N. din Lupeni 30 cr.

Comitetul arangiator.

Pentru redacție responsabil: Petru P. Barlțiu.

Cojocar nou, Român,
in Sebeșul-Săseșc.

Subscrisul îmi iau voe a aduce la cunoștința tuturor fraților țărani din **Sebeș și jur**, precum și din **Orăștie și jur**, că mi-am deschis **cojocăria mea proprie**

și mă îmbiiu să fac ori-ce lucru ce se ține de această măestrie, ori-cât de fin, în vreme scurtă, trainic și cu preturi creștinești, frățești!

Lucrătoarea îmi este în casa părintească, în **Sebeșul-săseșc**, Strada Boboșiștilor, Nr. 22.

Mă rog să fiu căutat în număr mare, făgăduind lucru bun și frumos.

(315) 1-3 **Petru Opincariu,**
măstru cojocar în *Sebeșul-săseșc*.

Deposit de lemne tăiate pentru lucru.

Am onoare a aduce la cunoștința on. public, că am deschis în Drumul țerii Nr. 82, în casa unde s'au extradat pasapoartele, un deposit pentru tot felul de **lemn de lucru, scânduri, lați, și bârne de edificat** cu cele mai moderate prețuri. (312) 1-4

Rog deci onoratul public pentru binevoitorul seu sprigin.

Cu toată stima
Adolf Feigenbaum.

Intreprinzător român!

Subscrisul am onoare a face cunoscut onoratului public român, îndeosebi însă onoratelor *comitete bisericesti și școlare* din comitatul Hunedoarei, că iau în întreprindere și îndeplinesc zidiri de

Căse, școale și biserici,

după ori-ce plan, lucru bun, cu prețuri cât se poate de cinstite, ușoare.

La treburi gătesc însumi întreg planul de zidire!

Am zidit până acum frumoasele școli din comunele *Romos, Romoșel, Balomir, etc.* În *Orăștie: școala catolică, asilele de copii, sinagoga evreilor, sala de gimnastică a colegiului etc., car' acum am în întreprindere biserica din Bertiu și cea din Cmpuri-Surdac, și alte edificări.*

Recomandându-mă binevoitoarei atențiuni a publicului nostru și din alte părți, semnez cu multă stimă

(164) 1—

Nicolae Părău,
edificător, în Orăștie.

„ARDELEANA“

INSTITUT DE CREDIT ȘI ECONOMII, SOCIETATE PE ACȚII IN ORĂȘTIE.

Concurență publică.

(314) 1-3

Institutul nostru dorește a ridica în anul acesta o **zidire nouă** pe realitatea sa din *Strada Tîrgului* din loc.

Pentru predarea zidirii contemplate în întreprindere pe lângă o sumă pașală, prin aceasta se excrie concurență publică cu termin până la 30 Martie st. n 1898.

Planul de zidire, preliminarul de spese, precum și condițiile de licitare și contract, pot fi luate în privire cu începere de astăzi în biurolul institutului nostru în orele regulate de gestiune.

Preliminarul speselor se urcă la 38.900 fl. v. a.

Cei-ce doresc a reflecta la această întreprindere, sunt poștiți a-și înainta până la terminul sus indicat ofertele lor, instruite în conformitate cu condițiile de licitare.

Licitare verbală nu se va ținea.

Deschiderea ofertelor intrate va urma în biurolul directorului executiv în *31 Martie 1898*, la 10 ore înainte de amiază, *car' decidera asupra primirii acelora*, în cea mai de-aproape ședință a direcțiunii.

Orăștie, la 25 Februarie 1898.

Direcțiunea.

„CASSA DE PĂSTRARE ÎN MERCUREA“
SOCIETATE PE ACȚII

Primește depuneri spre fructificare sub următoarele condițiuni:

1. **Depuneri** făcute de particulari cu anunț de 30 zile cu **5%**.
2. **Depuneri** făcute de particulari cu anunț de 3 luni cu **5 1/2%**.
3. **Depuneri** făcute de **bisericii, școale, corporațiuni culturale, ori cu scop de binefacere** cu **6%**.

Permițend starea cassei, depunerile se replătesc îndată și fără anunțare.

Contribuția erarială pentru sumele depuse se plătește prin societate. Regulamentul special pentru depuneri, la cerere se trimite ori-și-cui gratuit. Depuneri, ridicări și anunțări se pot face și prin postă și se resolvă cu reîntoarcerea ei.

(291) 3—

DIRECȚIUNEA

„Cassei de păstrare în Mercurea“
SOCIETATE PE ACȚII

„HONDOLEANA“
însoțire de anticipație și credit în Hondol.

(313) 1-1

Convocare.

P. T. membri ai însoțirii de anticipație și credit „Hondoleana“ din Hondol, se invită conform §§. 19 și 20 ai statutelor însoțirii la a

II-a adunare generală ordinară

care se va ținea în Hondol, **Luni la 21 Martie st. n. 1898, la 2 ore după amiază în localul însoțirii.**

Obiectele:

1. Raportul direcțiunii despre afacerile însoțirii pe anul de gestiune 1897.
2. Raportul comitetului de supraveghiere.
3. Deciderea asupra bilanțului și a întrebuițării profitului.
4. Alegerea membrilor comitetului de supraveghiere (§. 54).
5. Eventuale propuneri între marginile statutelor.
6. Exmiterea alor 3 membri pentru verificarea procesului verbal al acestei adunări generale.

În lipsa membrilor receruți, de peste 1/2 din voturile totale, adunarea generală se va ținea în înțelesul §. 21 din statute la 3 Aprilie c. tot la timpul și în localul indicat.

Din ședința direcțiunii însoțirii „Hondoleana“, ținută în Hondol la 29 Ianuarie n. 1898.

Direcțiunea.

Contul bilanțului.

Activa.	Contul bilanțului.		Pasiva.	
	cor.	bn	cor.	bn
Cassa în numărar	1275	93	Părți fundamentale	20590
Cambii escomptate	42977	—	Depuneri și interese capitalizate	11680
Mobiliar	366	76	Reescompt	10000
după deteriorare de 10%	36	67	Fondul de rezervă	326
Spese restituibile	167	98	Dividendă neridicată	499
			Profit curat	1655
	44751	00		44751

Contul profitului și al perderilor.

Esite.	Contul profitului și al perderilor.		Intrate.	
	cor.	bn	cor.	bn
1. Contul intereselor	499	90	1. Venit transportat din 1896	3262
2. Diverse spese	297	36	2. Interese	2400
3. Interese la depuneri	424	08	3. Provisiuni	589
4. Remunerație pe 1896 și 1897 și marce de prezentă	2598	—	4. Diverse accidente	844
5. Contribuție și timbru	403	50	5. Taxe de înscriere	20
6. Binefaceri	50	—		
7. Deteriorare din mobiliar	36	67		
8. Fondul de rezervă	326	25		
9. Interese de reescompt	327	—		
10. Dividendă neridicată	499	—		
11. Profit curat	1655	59		
	7117	35		7117

Hondol, 31 Decembrie 1897.

P. A. Mihuş m. p., **Petru Gabor** m. p., **Sabin I. Piso** m. p.,
director. contro'or. cassar.

Membrii direcțiunii:

A. Oprea m. p. **S. Deac** m. p. **M. Furdoi** m. p. **G. Guga** m. p.
Gl. Crainie m. p. **P. Morar** m. p. **I. Bucureștian** m. p. **N. Câmpian** m. p.

Bilanțul prezent confruntându-se cu cărțile principale și auxiliare s'a aflat în ordine și exact.
Hondol, 29 Ianuarie 1898.

Comitetul de supraveghiere:

Alex. Vlad m. p., **I. Moța** m. p. **I. Piso** m. p.,
președinte.